

महाराष्ट्र शासन
आदिवासी विकास विभाग

शासन परिपत्रक क्रमांक: शाआशा-२०१५/प्र.क्र.२७८/का.१३

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय विस्तार, मुंबई-४०० ०३२

दिनांक: २४ ऑगस्ट, २०२१.

वाचा:- आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई शासन परिपत्रक क्र.शाआशा २०१५/ प्र.क्र. २७८/ का.१३, दिनांक ९ मार्च, २०१६.

शासन परिपत्रक

अनुसूचित व डोंगराळ क्षेत्रातील आदिवासी विद्यार्थ्यांच्या सामाजिक व आर्थिक विकासासाठी गती मिळावी म्हणून आदिवासी क्षेत्रामध्ये आदिवासी विकास विभागांतर्गत आश्रमशाळा चालविल्या जातात. सदर आश्रमशाळा या निवासी शाळा आहेत त्यांत इयत्ता १ ली ते १२ वी पर्यंतची मुले / मुली शिक्षण घेत आहेत. सदर मुलांपैकी इयत्ता १ ली ते ७ वी पर्यंतची मुले ही लहान असल्याने त्यांची २४ तास काळजी घेणे आवश्यक आहे. शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी मुख्यालयी न राहिल्यामुळे विद्यार्थ्यांच्या आरोग्य, अभ्यास, भोजन व इतर सोयी-सुविधा याकडे दुर्लक्ष होते. सदरची जबाबदारी फक्त स्त्री अधिका/ पुरुष अधिका यांचेवर सोडणे योग्य नाही. त्यामुळे आश्रमशाळांतील सर्व शिक्षक/ शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांनी शाळा परिसरात राहून विद्यार्थ्यांवर पूर्ण वेळ लक्ष ठेवणे आवश्यक आहे. सबब, सर्व शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांनी आश्रमशाळा परिसरातच राहण्याच्या सुचना यापुर्वि संदर्भाधीन परिपत्रकान्वये दिलेल्या आहेत. परंतु त्यांचे पालन होत नसल्याचे शासनाच्या निदर्शनास आले आहे.

२. आश्रमशाळांमधील मुख्याध्यापक, शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी मुख्यालयी राहत नसल्याबद्दल स्थानिक लोकप्रतिनिधी, पालक व विविध संघटना यांच्याकडून तक्रारी प्राप्त होत आहेत. याबाबत विधान मंडळामध्ये सुद्धा चर्चा उपस्थित झालेली आहे. विद्यार्थ्यांच्या सुरक्षेच्या दृष्टीने सर्व कर्मचाऱ्यांनी शाळा परिसरात राहणे आवश्यक आहे. त्यास अनुसरून खालीलप्रमाणे सुचना देण्यात येत आहेत:-

(१) सर्व शासकिय व अनुदानित आश्रमशाळांतील मुख्याध्यापक, शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांनी शाळेच्या आवारामध्ये राहणे बंधनकारक आहे.

(२) ज्या आश्रमशाळांमध्ये शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी यांना राहण्यासाठी पुरेशी निवासस्थाने शाळेच्या परिसरात नसतील तर शिक्षक/ शिक्षकेतर कर्मचारी यांनी संबंधित गावामध्ये राहणे बंधनकारक आहे.

(३) ज्या शिक्षक / शिक्षकेतर कर्मचारी यांना समर्थनीय कारणास्तव मुख्यालयी राहणे शक्य नाही, त्यांनी या संदर्भात संबंधित अपर आयुक्त, आदिवासी विकास यांची लेखी स्वरूपात निश्चित अशा कालावधीसाठी परवानगी घेणे आवश्यक राहिल.

(४) ज्या ठिकाणी शाळा आवारात निवासाच्या सुविधा नाहीत, अशा प्रकरणी संबंधित शाळेच्या मुख्याध्यापकांनी शाळा आवारात किती लोकांची सोय आहे व किती लोक आवाराबाहेर राहतील याचा तपशील अपर आयुक्त, आदिवासी विकास यांना देवून त्यांचे लेखी आदेशानुसार तितक्या कालावधीसाठी राहण्याची सोय नाही म्हणून परवानगी देता येईल. अशी परवानगी देतांना शक्यतो वरिष्ठ शिक्षक/ शिक्षकेतर कर्मचा-यांना परिसरात राहण्याचे बंधनकारक राहिल.

(५) पुरुष अधिक्षक व स्त्री अधिक्षिका यांनी रात्री पुर्णवेळ वसतीगृहात राहणे बंधनकारक राहिल. जर ते रजेवर असतील तसेच त्यांची आठवड्याची सुट्टी असेल तर मुलांच्या वसतीगृहासाठी अन्य शिक्षक व मुलींच्या वसतीगृहासाठी अन्य स्त्री शिक्षिकेवर जबाबदारी सोपवावी व त्यांनाही सदर कालावधीत वसतीगृहात राहणे बंधनकारक राहिल.

(६) जे शिक्षक/ शिक्षकेतर कर्मचारी वरील परवानगी शिवाय शाळा परिसरात राहणार नाहीत त्यांचे त्या महीन्याचे वेतन अदा करु नये. अशा ज्या कर्मचा-यांचे वेतन अदा केले जाईल त्या मुख्याध्यापकांवर जबाबदारी निश्चित करुन शिस्तभंगाची कारवाई करावी.

३. वरिल आदेशाचे काटेकोर पालन होईल यासंबंधी प्रकल्प अधिकारी यांनी संनियंत्रण करावे. ज्या प्रकल्प कार्यालय क्षेत्रातील शिक्षक/ शिक्षकेतर कर्मचारी मुख्यालयी राहत नसल्याच्या तक्रारी येतील त्याबाबत प्रकल्प अधिका-यांवर जबाबदारी निश्चित करण्यात येईल.

४. सदरचे शासन परिपत्रक संबंधित अपर आयुक्त / प्रकल्प अधिकारी यांनी त्यांच्या नियंत्रणाखालील सर्व शासकीय आश्रमशाळांचे मुख्याध्यापक, शिक्षक/ शिक्षकेतर कर्मचारी, वसतीगृह अधिक्षक / अधिक्षिका यांच्या निदर्शनास आणावे.

५. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा सांकेताक २०२१०८२४१५४९२४६४२४ असा आहे. हे परिपत्रक डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(पांडुरंग म. राऊत)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. मंत्री (आदिवासी विकास), मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.

२. मा. राज्यमंत्री (आदिवासी विकास), मंत्रालय, मुंबई-४००२ ०३२
३. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा. प्रधान सचिव, आदिवासी विकास, यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
५. आयुक्त, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक.
६. अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर/नाशिक/ठाणे /अमरावती.
७. सर्व प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प.
८. सर्व सह सचिव/अवर सचिव /कार्यासन अधिकारी, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
९. सर्व शासकीय व अनुदानित आश्रमशाळांचे मुख्याध्यापक, शासकीय वसतीगृह अधीक्षक / अधीक्षिका (प्रकल्प अधिकारी यांच्यामार्फत)
१०. निवड नस्ती (का.१३) आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.